

Endavant

ORGAN DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Nº 148 (Nova etapa)

Setembre del 1965

Per Catalunya ! Per la Llibertat ! Per la Democràcia !

Reunió del **Consell de Coordinació** del **Moviment Socialista de Catalunya**

El Moviment Socialista de Catalunya ha reunit el Consell de Coordinació a fi d'estudiar la situació política actual del nostre país i els problemes que té plantejats avui Catalunya i tota la península. Convençuts que només una sortida democràtica pot resoldre aquests problemes, i que aquesta implica, primer de tot, l'esforç d'informació objectiva que la dicta-

dura nega als ciutadans, el Moviment Socialista de Catalunya s'esforça de resumir, en aquest document, el que al nostre entendre són factors determinants del moment present, bo i afirmant les posicions bàsiques dels socialistes catalans, decidits a propiciar intensament el gran reagrupament esquerrà, democràtic i progressista del nostre poble.

**LES TRANSFORMACIONS
ECONOMIQUES QUE ELS
RECLAMEN HAN DE RE-
AUTÈNTICA PARTICIPACIÓ**

**POLITIQES, SOCIALS I
SOCIALISTES CATALANS
POSAR DAMUNT UNA
POPULAR I DEMOCRÀTICA**

DECLARACIÓ - RESOLUCIÓ

El fet decisiu en la vida hispànica d'avui, és el gran « desfasatge » existent entre un país que ha evolucionat moltíssim des de l'any 1939, en el pla econòmic i social i un sistema de govern que en l'essencial continua fidel a la dictadura instaurada a redós de la guerra civil, és a dir nega les llibertats als homes i als pobles de la península i impedeix l'evolució vers les polítiques adequades a aquestes transformacions.

La transformació econòmica és prou coneguda: el desenvolupament ràpid de l'aparell industrial i comercial (que s'acompanya de greus taques negres, en algunes indústries bàsiques de Catalunya, com és la del textíl), ha estat aconseguit gràcies a l'esforç i al treball dels milions de ciutadans que, una vegada més, han fet possible el despertar econòmic del país, malgrat gravíssims obstacles, externs i interns.

LA REALITAT DEL PAÍS I ELS MIRATGES DE LA DICTADURA

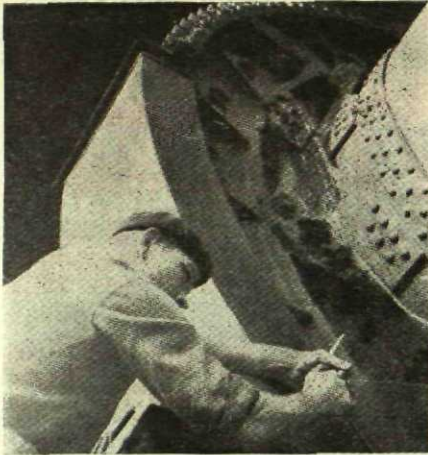
Els beneficis d'aquest desenvolupament però, enlloc de distribuir-se equitativament i d'emprar-se en les inversions socials necessàries — l'ensenyament és la més urgent — van sovint simplement a engruixir d'una manera o altra la puixança econòmica i egoista del gran capitalisme bancari, veritable amo de l'Estat avui en dia.

El veinatge d'una Europa occidental pròspera (i amb una prosperitat millor repartida), ha possibilitat l'arribada massiva dels milions de dolars de divises que necessitava la nostra economia per « arrencar ». Si hi sumem els milions que envien els treballadors emigrats, s'obté l'equilibri de les balances de pagaments que ha creat les condicions formals de la represa de l'aparell econòmic.

Però aquest aparell sofreix dels defectes fonamentals de la societat espanyola: un mal govern, bastit damunt l'injustícia social i la pressió dominant dels grups bancaris, han fet i fan impossible una veritable planificació capaç d'evitar el càncer que rosega el « desarrollo »: l'inflació redueix el nivell de vida dels assalariats i de les classes populars i és causa d'un malestar social que només pot empitjorar.

El govern ha estat també incapaç de resoldre els problemes sorgits per l'emigració de més d'un milió de jornalers agrícoles, els quals han abandonat les terres ingrates pertanyents a propietaris mig-feudals que, naturalment, es preocupen ben poc d'acréixer l'aparell productiu; en altres llocs, com a Catalunya o València, el real augment de la producció agrària planteja grans difi-

Ve p. 1

cultats d'exportació als nostres pagesos, dificultats que només poden trobar solucions en el reforçament de les institucions sindicals pageses, en les cooperatives i en una integració econòmica europea la qual cosa exigeix una modificació del sistema de govern dictatorial.

Finalment cal recordar constantment que la balança comercial és molt deficitària, que els espanyols comprem molt a l'exterior i hi venem molt poc. Compensem el dèficit amb el turisme expedint treballadors a l'estranger, però és clar per tot-hom que una bona economia no pot reposar sobre aquestes bases que impedeixen una expansió sana i que el problema de les nostres exportacions agrícoles i industrials és una qüestió fona-

LA CRISI INTERNA DEL REGIM LA PRESSIO DE LES FORCES SOCIALS

En el terreny polític les pressions de les forces nascudes d'aquestes realitats econòmiques — desenvolupament industrial, distorsions entre preus agrícoles i industrials, cursa de preus i de salaris, exportació de ma d'obra barata etc., etc... s'han manifestat durant l'any passat i continuaran manifestant-se. En primer lloc, la classe treballadora lluita per a millorar el seu nivell de vida, per evitar l'escanyament provocat per les pujades de preus. Aquestes lluites dels treballadors, que el govern confon voluntariament amb problemes d'ordre públic, constitueixen un dels fets fonamentals de la situació política, car avui han depassat de molt les reivindicacions econòmiques, han esbotzat el sindicat vertical que volia endogalar-los, i plantegen clarament la necessitat de bastir l'instrument que necessiten els assalariats: una autèntica força sindical obrera, unida, lliure, democràtica, independent del govern i dels partits, capaç de determinar-se autònomament i de fixar les pròpies posicions en el camp econòmic i social.

L'Aliança Sindical Obrera, nascuda de l'entesa entre la Unió General de Treballadors i la Confederació Nacional del Treball, junt amb els nuclis cristians que com la SOCC entengueren les perspectives de l'esdevenidor, senyala els camins d'aquesta acció del món del treball. Els socialistes catalans, des del primer dia, recolzem aquesta acció de l'ASO i hi

El moviment incontenible dels treballadors en defensa de les reivindicacions fonamentals per l'existència obrera, continua i continuarà fins a obtenir plena satisfacció.

mental que hem de resoldre.

Aquesta situació econòmica constitueix la tela de fons de l'actual panorama espanyol. No creiem haver-ne exagerat els aspectes desfavorables. És evident, però, que els miratges de la dictadura desapareixen quan es contempla desapaassionadament la realitat. Un mínim de reflexió ens diu que l'obertura a Europa és bàsica per nosaltres, i que sense la decidida resolució de posar les nostres estructures econòmiques al nivell de les europees, la qual cosa exigeix una autèntica planificació democràtica garantida d'una bona direcció de les inversions — i distints reformes bàsiques (agrícola, fiscal, ensenyament, etc.) - tota aquesta gran obra no és possible. Per altra banda aquesta acció topa amb determinades impossibilitats polítiques que ara hem d'examinar.

LA SITUACIO POLITICA

veiem la gran esperança de l'acció obrera. Aquest any milers de treballadors catalans han manifestat a Barcelona i altres viles catalanes per demanar la llibertat sindical i en favor dels augments de salaris i del dret de vaga que el govern intenta reconeixer sense dir-ho. A la presó de Barcelona avui encara, malgrat les protestes internacionals, hi ha treballadors detinguts per haver participat en aquestes accions pacífiques, responsables, reconegudes en tot el món lliure. Però el moviment incontenible dels treballadors continua i continuarà durant els propers mesos en defensa d'unes reivindicacions fonamentals per l'existència obrera. La llibertat sindical, l'existència d'un gran sindicat obrer i democràtic constitueix un primer objectiu que hem d'obtenir i que, a fi de comptes facilitarà enormement l'obtenció dels altres objectius democràtics igualment decisius pels treballadors i pel país.

ELS DRETS NACIONALS DE CATALUNYA I ELS ALTRES PROBLEMES NACIONALITARIS; LES MANIFESTACIONS UNIVERSITARIES, L'OPOSICIO DELS INTEL·LECTUALS

Durant l'any transcorregut, arreu d'Espanya, s'ha manifestat al carrer l'oposició universitària i estudiantil. Els estudiants han lluitat, amb encert i fermesa per obtenir la democratització del seu sindicat i per la renovació universitària. No han aconseguit la plena victòria però és indubtable que han fet recular la dictadura i s'han situat en nous punts d'arrencada per una acció que compta amb el suport de la majoria dels ciutadans.

Els estudiants i els professors de Catalunya no obliden que a la nostra terra, una veritable democratització de la universitat i de l'escola vol dir una real catalanització de l'una i de l'altra. La llengua i la cultura catalanes foragitades encara avui de les institucions docents, menystingudes i perseguides durant tots aquests anys, han reprès força en el camp editorial, però no han conquistat cap mena de bel·ligerància de part de les autoritats, malgrat múltiples promeses. És doncs el poble de Catalunya, com sempre ha estat, el que ha de salvar el nostre patrimoni cultural — aquest patrimoni que les classes privilegiades havien venut per un plat de lleties i que avui, molt lentament, semblen també voler defensar.

Les afirmacions catalanes no són però únicament culturals, i això ha quedat ben clar. Les afirmacions catalanes — com les d'Euzkadi, les de Galícia o el País Valencià — són afirmacions nacionalitàries que tenen i tindran un contingut polític. Aquest any, distints manifestacions ciutadanes — com la de l'onze de Setembre a Barcelona — han reafirmat el sentiment popular a desgrat de totes prohibicions: també aquestes afirmacions han de continuar i continuaran, fins a obtenir plena satisfacció. Tot-hom sap avui que l'afirmació nacional catalana — agermanada a la dels altres pobles de la península — constitueix un dels factors essencials de la situació política del país.

Aquest any, a Madrid i altres viles castellanes hi ha hagut també (paral·lelament a les manifestacions obreres me-

Endavant

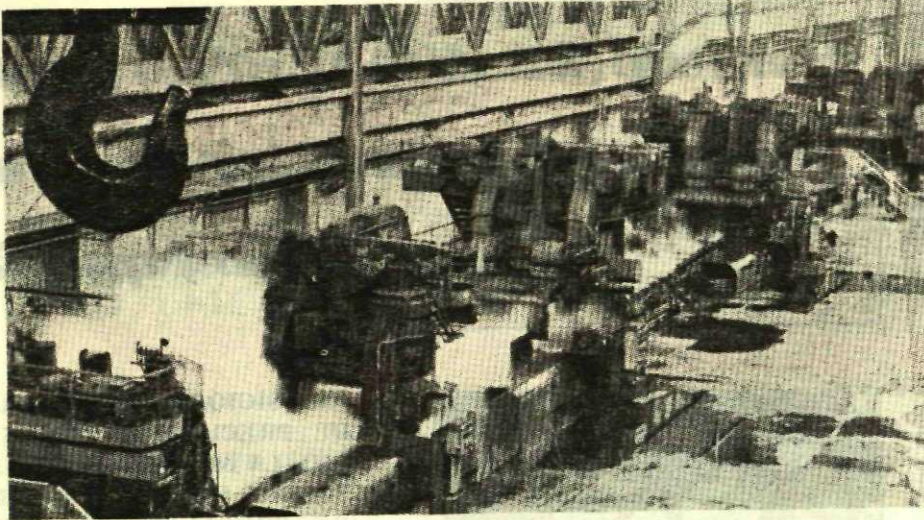
ADMINISTRACIO :
M. MIQUEL
26, rue des Potiers - TOULOUSE (H.G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Le gérant : A. IBORRA

Imprimerie LABAU - Perpignan

Segueix p. 3

— 11 de Setembre 1965 —

A la crida de les organitzacions populars catalanes i malgrat les precaucions policials de les autoritats centralistes, el poble de Barcelona ha manifestat magníficament la seva voluntat de reconquerir les llibertats nacionals de Catalunya.

Fins a la victòria ! Visca Catalunya !

Ve p. 2

tallúrgiques) importants manifestacions estudiantils encapçalades per professors universitaris que ara el govern vol castigar: Tierno Galvan, Aranguren, Garcia

Moreno, etc. Les manifestacions de l'oposició a la pròpia capital de l'Estat han pres així un caràcter espectacular bo i continuant afirmant-se, sense una repressió excessiva, en intervisius periodístiques, articles, etc., etc.

UN FET FONAMENTAL: L'EDAT DEL DICTADOR, I LA LLUITA INTERNA DE LES DIVERSES TENDÈNCIES DINTRE DEL SISTEMA

També en aquest camp hem procurat ésser objectius i fugir de les il·lusions al descriure la situació. Diem per concloure, que el fet fonamental d'aquesta situació, el que li dona els caients crítiques que tots els observadors estrangers li reconeixen és el fet evident que el règim polític espanyol no té ni pot tenir esdevenidor puix reposa sobre la vida d'un home — avui ja vell i malalt — i que no ha sabut crear cap institució estable per assegurar-se el futur.

Aquest fet és determinant pels grups i homes de l'actual sistema de govern, que es disputen la successió i que, no sentint-se sovint prou forts per assegurar-la cerquen a voltes aliats implícits o explícits entre els elements de l'oposició democràtica. El grup continuïsta es prou conegut i resta representat per Carrero Blanco, Alonso Vega, i una bona part de l'OPUS DEI, que aspira a entronitzar Juan Carlos bo i mantenint l'essencial de la dictadura sota la capa dels principis del « Movimiento ». Part de l'Església oficial, encapçalada per personalitats com

les del Cardenal Herrera i dirigents de l'Acció Catòlica, operant al costat de representants dels grans interessos capitalistes i bancaris, com Motrico i Garrigues es diuen més conscients de les necessitats d'una prudentíssima evolució « liberal » que voldrien presidida igualment per la monarquia, representada potser per D. Joan; com tantes vegades ha passat una part de la burgesia catalana sembla deixar-se endur cap un paper de comparsa. La recent entrada de dos membres de l'ajuntament gestor de Barcelona semblen tenir aquest caràcter.

Altres nuclis democràtics madrilenys que són actualment mig tolerats, afirmen la necessitat d'una democratització del país, bo i proclamant-se « accidentalistes » pel que fa la forma de govern, o lliurant-la a l'arbitratge de l'exèrcit, com si tot això no tingués importància: un sector de la democràcia cristiana, que va des de Ruiz Jiménez fins a personalitats com Gil Robles, Gimenez Fernandez o Rídruejo se situen més o menys en aquestes posicions.

Altrament, plaçats a una hipotètica « ala esquerra », cada vegada més inquiets puix tot fa preveure que els tocarà el paper de cabrit expiatori, vells nuclis de Falange i alguns sectors de la CNS recorden avui que s'han de defensar els drets dels treballadors (que la CNS endogala subordinant-los a l'Estat i als patrons) — i deixen entendre veus en favor d'una solució republicana, la sinceritat d'aquestes posicions, naturalment, només els actes podrien probarla. Per ara, són inexistent.

Entretant l'Exèrcit que en principi constitueix una peça clau en el sistema actual resta silenciós mentre la mort inexorable va endunt-se'n els vells generals de la guerra civil, o la malaltia els inutilitza per a governar tal com passa, segons asseguren, amb el vice-president del govern, Sr Muñoz Grandes. Una part de l'oficialitat que no ha conegut la guerra civil resta atent als propis interessos professionals, sense ganes d'intervenir directament en un plet que, es presenta difícil. No és impossible que altres membres se sentin atrets per inquietuts susceptibles de relligar-los a corrents populars: és evident que, si aquesta apreciació és exacta, l'esquema dels « accidentalistes » de cedir la solució institucional de l'Estat a un cos professional és encara més absurd i ple de perills.

Davant d'aquest panorama, que hem intentat descriure sense exageracions, i que creiem que tot-hom ha de conèixer, els socialistes catalans fixen les grans línies de la seva acció. Heu-les aci:

Segueix p. 4

Les exigències d'una autèntica planificació, que no sigui un simple instrument indicatiu al servei dels interessos del gran capital, plantegen la necessitat d'una participació popular, democràtica, en l'elaboració d'aquests plans

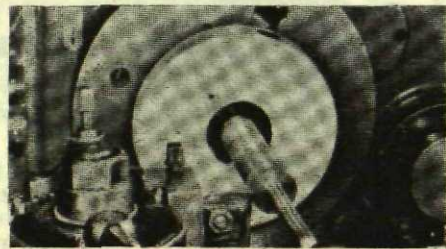

1. - EN EL CAMP SOCIAL ELS TRABALLADORS HAN DE BASTIR LA GRAN FORÇA SOCIAL SINDICAL CAPAÇ DE DEFENSAR ELS INTERESSOS DELS ASALARIATS, I CONTRIBUIR A RESOLDRE, EN BENEFICI DE LA COMUNITAT ELS GRANS PROBLEMES DE L'EXPANSIÓ ECONOMICA I DE LA JUSTIÇA SOCIAL.

Els socialistes catalans que hem mantingut i defensat durant anys i anys, contra totes les repressions i les maniobres, les tradicions de l'U.G.T. de Catalunya, avui som conscients de la necessitat de servir aquestes tradicions al servei de la gran obra d'unitat sindical que l'A.S.O. representa i que ha de forjar, en la lluita diària dels treballadors pel triomf de les pròpies reivindicacions, els quadres capaços de democratitzar el món sindical hispànic i de posar-lo al servei dels treballadors. Totes les corrents sindicalistes han de col·laborar a aquesta gran obra que uneix ja llibertaris, socialistes, cristians. Totes han de lluitar, malgrat la repressió per afirmar els drets de la classe obrera i aconseguir la llibertat sindical i totes les llibertats democràtiques. No és per casualitat que la repressió s'abat contra l'ASO de Catalunya: la crisi de la CNS és un fet evident, i enfront d'ella les velles tradicions de lluita constructiva de la classe obrera catalana sap retrobar en les Comissions Obreres, els veritables instruments que han de resoldre-la, sense deixar-se arrossegar a la demagògia, ni atreure per maniobres burocràtiques o governamentals, i plantejant clarament i amb responsabilitat les exigències de la democratització sindical: els treballadors han d'eleger els seus propis dirigents, amb total independència de l'Estat, dels Patrons o dels partits polítics — i ja no cal dir del partit falangista...

La lluita obrera progressa i progressa encara més. Sigui quina sigui la sortida política, l'existència d'una puixant força sindical, unida i democràtica, utilitzant al servei de la classe treballadora els puixants instruments sindicals que ha pagat amb el seu esforç i que volien endogalar-la, ha de constituir la penyora del triomf de l'acció popular. Els socialistes defensarem i defensarem aquesta acció sindical unida i democràtica, i que és la millor garantia de la victòria comuna dels treballadors.

Hem indicat en la primera part de l'anàlisi els grups o forces espanyoles que, des del govern a l'interior del règim o relativament tolerades, tenen bona part de la responsabilitat de la successió. Aquestes forces no són monàrquiques puix de monàrquics en queden pocs avui a Espanya i cal demanar-se si, donada llur actitud, durant vint-i-cinc anys en són monàrquics els propis pretendents, sovint oposats i a voltes pintoreses.

Ni l'Església, ni la Grand Banca no són fonamentalment monàrquiques. Però aquestes dues grans forces perquè creuen poder conservar millor llurs privilegis tendeixen vers la monarquia mentre alguns nuclis liberals o democràtics cristians es proclamen per deixadesa «accidentalistes», és a dir els deixen fer.

Nosaltres pensem que és hora que l'oposició democràtica digui que és aquest un greu error. Els socialistes catalans, com l'immensa majoria dels demòcrates del nostre poble, som republicans i creiem que la República constitueix una solució institucional infinitament superior a la de la tronada monarquia que ens proposen. Ningú no ha d'oblidar, quan es critiquen els dos assaigs republicans violentament destruïts per la reacció, que la institució monàrquica està en crisi a Espanya des de fa 160 anys, que fou absolutament incapaç d'adaptar-se al segle XIX i molt menys al vintè. Com es pot pretendre que sigui el règim dels propers cinquanta anys?

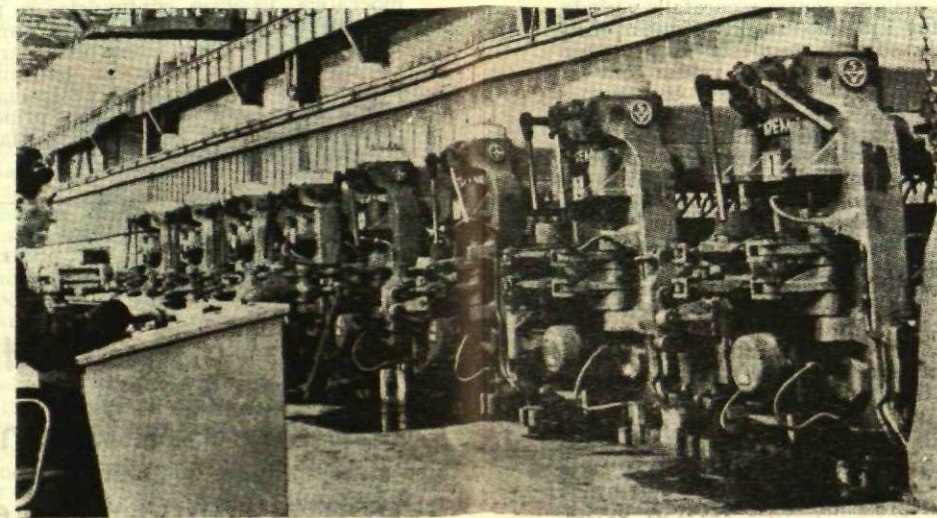
L'instauració de la monarquia no resoldrà absolutament cap problema i en plantejarà molts: tendirà a polaritzacions perillosíssimes i passionals, capaces d'arrossegar-nos de nou, a tots plegats, cap a situacions de violència que el país no desitja. El que ocorre actualment a Grècia deuria al·liconar aquestes forces de

Hem de bastir el gran instrument polític nacional, democràtic i socialista, a vocació majoritària, capaç de governar, que Catalunya necessita.

2. - L'OPOSICIO DEMOCRATICA HA DE PRECISAR LA SEVA OPCIO. LA MONARQUIA NO RESOLDRA RES I NOMES CREA PROBLEMES. LA REPUBLICA ES EL REGIM REALMENT OBERT A L'ESDEVENIDOR.

dreta massa sovint orbes per ésser veritablement conservadores. En tot cas, el deure de les esquerres és de dir la veritat i denunciar els perills d'un suposat «accidentalisme» fet de comoditats i de covardia política: amb una forma o altra la monarquia és, des de fa molts anys, el règim que cova, engendra o provoca les guerres civils. La República pot i deu ésser el règim de la pau i de la convivència dels ciutadans.

Per aconseguir una sortida pacífica, els socialistes catalans afirmem que els nostres pobles han de pronunciar-se lliurement, previ un període de llibertats democràtiques — bo i precisant sense lloc a dubtes les nostres preferències que no són sentimentals sino sobretot mogudes pel raonament i l'experiència històrica.

3. - LES TRANSFORMACIONS SOCIALS I ECONOMIQUES QUE EL PAIS NECESSITA HAN DE SER PRECISADES I DEFENSADES; HAN DE REPOSAR DAMUNT UNA AUTENTICA PARTICIPACIO POPULAR.

Les reformes socials que el país necessita han estat sovint precisades pels socialistes. La reforma agrària a Espanya — les reformes agràries hauríem de dir-constitueixen una premissa bàsica per un autèntic desenvolupament. Ara bé, l'intensa emigració rural que ha remogut i remou centenars de milers de jornaleros andalusos i castellans ha provocat, en mig de terribles sofriments, i de les misèries morals i materials que tenen com a teatre totes les viles europees, noves situacions al camp que, bo i accentuant l'urgència de solucions raonables n'han canviat molts d'aspectes, fent-los potser menys violents però no menys indispensables per l'economia espanyola.

Per altra banda, les exigències d'una autèntica planificació — que no sigui un simple instrument «indicatiu» al servei dels interessos del gran capital — plan-

tegen més que mai la necessitat d'una participació popular, democràtica, a l'elaboració d'aquests plans, al servei de la comunitat i amb instruments capaços d'exigir-ne la realització. La nacionalització del crèdit és un instrument fonamental per obtenir de veritat una real orientació de les inversions que ens faci capaços de vencer les greus dificultats econòmiques que hem senyalat, i que utilitzi les nostres possibilitats turístiques per posar-nos plenament al nivell dels països europeus en el terreny agrícola, industrial i comercial. Una veritable reforma fiscal que redistribueixi la renda nacional i doni als treballadors i a la pagesia la part que els toca en l'augment de riquesa del país; les millores de seguretat social i de retir pels vells; sobretot la prioritat absoluta a la gran reforma de l'ensenyament que ha de donar els salaris que mereixen els mestres i professors, obrir les portes de les escoles i de les universitats als fills dels treballadors — heus ací algunes de les mesures urgents que l'oposició democràtica ha de reclamar, a les quals cal afegir, des del primer moment i basades en la gran força sindical que existeix ja potencialment, les mesures de participació obrera en la gestió i control de les empreses, que prepararà la nostra classe obrera a la seva missió de transformació socialista.

Aquestes mesures es retroben de fet, en gairebé tots els múltiples programes de reforma que han preparat, des dels socials cristians fins a les forces d'esquerra (àdhuc el règim les reclama sovint o diu que les executa). És natural. El diagnòstic dels defectes de la societat espanyola és fàcil. Ara bé el que al nostre entendre cal aconseguir són les condicions polítiques d'aquestes transformacions econòmiques i socials. La primera, repetim-ho, és l'autèntica democratització de la societat. I aquesta planteja clarament les perspectives polítiques que han de funcionar la democràcia.

4. - LES LLIBERTATS NACIONALS DE CATALUNYA. LES ALTRES NACIONALITATS. L'ESTRUCTURA FEDERATIVA D'UN ESTAT REPUBLICA I DEMOCRÀTIC.

Els socialistes catalans, que reclamen amb fermesa el dret de Catalunya al propi govern i la reconeixença de les nostres llibertats nacionals, afirmem també que cal que el nostre poble, proposi sense falsos complexos ni retraïments, el propi projecte d'un Estat Peninsular Federatiu, obert a Portugal, capaç de resoldre les greus dificultats que la vida democràtica ha conegut als nostres països, i que poden retrobar-se agreujades a la sortida del règim actual.

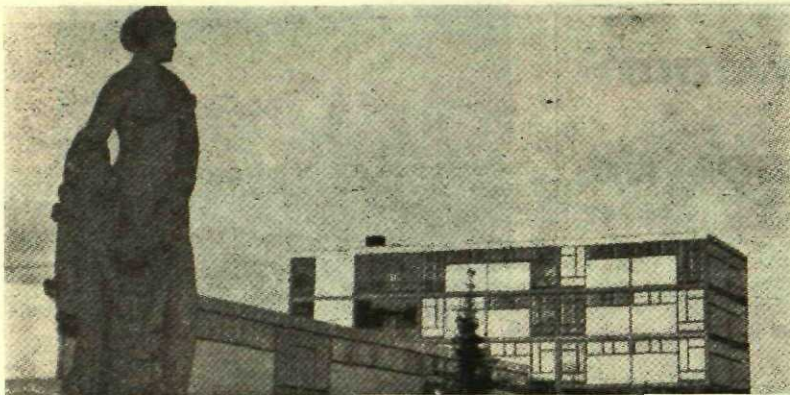
Una autonomia municipal el més ampla possible, l'instauració de Governos Autònoms plenament responsables davant dels propis Parlaments elegits per sufragi universal i — en el pla de la península — un Consell de Nacionalitats, o Senat gerent dels poders de la Federació i nomenant un Executiu responsable davant d'ell — aquestes ens semblen les línies generals de les institucions que farien possible la democràcia política a la península, tal com l'entendem els catalans. És un projecte que Catalunya, conscient dels seus drets nacionals i de la necessitat de participar activament als afers peninsulars ha de precisar clarament. Fent-ho serà fidel als imperatius del moment i a les velles tradicions pactistes que l'han definida al llarg dels segles.

5. - UN PARTIT PEL POBLE DE CATALUNYA: EL GRAN INSTRUMENT SOCIALISTA I DEMOCRÀTIC QUE HEM DE BASTIR.

Qui ha de proposar al nostre poble aquesta gran perspectiva? Qui l'ha d'orientar? Ja ho hem dit. Les grans transformacions socials, que han d'obrir el camí a la democràcia econòmica, les veiem propiciades per la gran força sindical obrera que s'afirma avui ja en la reivindicació i en el combat i s'afirmarà demà en la gestió i en la responsabilitat. Aquesta força exigirà i trobarà els camins que asseguraran la seva presència social i econòmica en la vida de la societat.

Però, alhora, les grans transformacions polítiques han de basar-se en un instrument polític nacional, democràtic i socialista, de vocació majoritària capaç de governar et país. El Moviment Socialista de Catalunya diu amb tota claretat que avui una de les primeres tasques a realit-

EL GOVERN CONTRA L'UNIVERSITAT

La destitució de professors de l'Universitat de Madrid i de Salamanca constitueix una de les més greus violacions dels drets humans comeses pels actuals governants. Tierno Galvan, Aranguren, Garcia Calvo, no havien fet res més que complir amb els seus deures d'adulte, de professor i d'universitari, procurant aconsellar i orientar per camins pacífics i de concòrdia civil, el gran esclat estudiantil del curs passat. Aquestes manifestacions estudiantils no foren altre cosa que la culminació — provisional — d'un procés important, de caràcter social que el govern ha cregut poder ofegar amb la repressió contra els professors. S'equivoca de mig a mig.

Els estudiants, que per múltiples raons constitueixen al nostre país una capa social particularment privilegiada, tenen avui generalment consciència dels deures que imposen aquests privilegis, culturals i materials. Una minoria cada dia més nombrosa d'estudiants universitaris s'interessa i sovint s'apassiona pels problemes polítics, econòmics i socials del país. En aquests anys de «despolitització» de molta joventut europea, això hauria de satisfer unes autoritats universitàries conscients i empènyer-les a satisfer les exigències de bona informació, de contactes, d'estudis, d'aquesta nostra joventut inquieta i esperançadora. Al contrari, el govern ha cercat ofegar aquest afany que, des de fa anys, ha fet esclatar l'encotillament que el règim, des de que va néixer, va plaçar damunt de l'universitat: el SUT, les revistes d'origen falangista, foren lentament arrossegades per la llei mateixa de la vida que és renovació i inquietut juvenívola i que en un estudiant ha de començar essent el que és la base de l'estudi: curiositat, curiositat per comprendre el món i la societat; voluntat — més tard — per assu-

mir-los i transformar-los.

L'any passat el mateix SEU fou endut per l'onada. I heus ací que quan uns professors, en lloc d'abandonar i blasmar els seus deixebles, procuren canalitzar les seves manifestacions, fer-les conscients i pacífiques, transformar-les en escola de democràcia i de civisme, les autoritats espanyoles, castiguen els professors amb un càstig tan sever que els universitaris de tot el món han protestat.

Sembla que la decisió fou molt discutida al Consell de Ministres i que, finalment, la darrera paraula la digué el general de la Guàrdia Civil i Ministre de la Governació, Sr Camilo Alonso Vega. No té res d'estrany que el càstig hagi estat rebut com una solemne bufetada pels estudiants i pels professors: és més digne d'un «cuartel» que d'una universitat. I encara, a les casernes, els «arrestos de rigor» no són tan severs.

Quina serà la reacció dels professors?

V. p. 8

NOTES INTERNACIONALS

Alguns de nosaltres hem estat durament crítics davant del programa d'aquest partit, el programa de Bad-Godesberg que, en efecte, sembla renunciar a objectius que els vells socialistes alemanys consideraven intangibles. L'actual SPD planteja el seu combat entorn d'una estratègia que té en compte fonamentalment aquest fet essencial: per governar, en règim democràtic cal, obtenir almenys el 51 % dels vots. Sense això els millors programes resten i restaran això: programes. I com que l'història no s'atura, són en realitat les forces socials conservadores les que realment governen i transformen el país.

Les concessions programàtiques que feren els socialistes alemanys neixen d'aquesta realitat. Podran transformar-la? Els problemes de les esquerres europees — a França, a Itàlia — passen també per aquest interrogant: les societats industrials europees tenen unes exigències polítiques socials i econòmiques que no es poden resoldre, simplement, amb clixés i amb fórmules del segle passat. Els «revisionistes moderns» — és a dir els comunistes intel·ligents, com a Itàlia, tenen en compte aquesta realitat. A altres llocs, com a França, les esquerres semblen encara tenir grans dificultats en assimilar-la.

Les eleccions alemanyes poden significar un nou intent per a resoldre el problema en funció del fet europeu que és

La primera manifestació de protesta, de digna protesta, ha sortit de l'Universitat de Barcelona. Josep Maria Valverde, professor d'Història de l'Art ha renunciat a la càtedra en signe de solidaritat amb els seus col·legues destituïts. Els estudiants no havien reprès el curs encara quan es sabé la repressió. Es segur però que els mètodes de la guàrdia civil no són els adequats per a crear clima propici a les activitats docents.

I per acabar una notícia. En el «Boletín oficial de la Cortes», del 30 de Març del 1965, el mateix govern que expulsa els professors de la universitat, publica un projecte de llei creant 150 places de professor adjunt. El salari? Exactament: 14.160 pessetes l'any, la qual cosa — incluint-hi les pagues dobles — representa 1.011,42 pessetes per mes, és a dir força menys que el mínim vital de 60 pessetes cada dia.

El govern va contra l'Universitat. Però l'Universitat sabrà defensar-se.

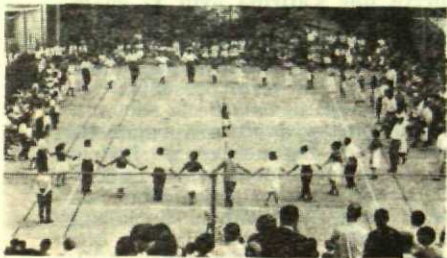
l'únic que pot donar una sortida a les contradiccions dels partits d'esquerra «nacionals», obrers o simplement democràtics.

VIET-NAM.

Continuen els bombardeigs. Estats Units resten fidels a un imperialisme mundial que no vol cedir ni un mil·límetre del que considera zona d'influència. Rússia, malgrat alguns escarafalls verbals, deixa fer i àdhuc, segons alguns, encoratja de sota-mà (aquesta és la versió xinesa o albanesa). Xina refusa tota negociació i està disposada a batre's fins al darrer pagès del Viet-Nam, convençuda que els Estats Units s'engafaran fins al coll. Entretant continuen els bombardeigs. I continua el patir d'aquest poble asiàtic que porta anys i anys de sofriment, que vol sortir-ne i no pot.

I Europa? No podria dir-hi quelcom una Europa unida i democràtica que no fos un simple pió en el tauler mundial? No podria fer sentir la seva veu — a l'Àsia com a Amèrica — i mostrar-se capaç de superar les contradiccions d'uns imperialismes, que sota ideologies diverses, s'afirmen ferotjament egoïstes?

Primer caldria que Europa existís. Al Viet-Nam com a tants altres llocs del món aquesta sembla la primera i paradoxal lliçó d'esdeveniments tan llunyanos — i tan presents, sense saber-ho potser, en la vida de tots plegats.

« que estima i avança donant-se les mans »

El M. S. de C. proclama la seva solidaritat amb els treballadors empresonats per reclamar els drets sindicals

Ve p. 5

zar és preparar la constitució d'aquesta força de les esquerres catalanes, que s'han de presentar unides orgànicament i política, per a realitzar des del govern una política de govern. Alguns pensaran que és prematur o il·lusori encetar aquesta qüestió. No ho creiem.

El buit de la vida espanyola — i de la catalana en primer lloc — és avui un buit polític. Tard o d'hora — en els pròxims anys segur, però ningú no pot dir que no serà en els pròxims mesos — es presentarà de nou la gran oportunitat democràtica del nostre poble, en aquest buit que intentaran omplir les forces de pressió. Cal preparar-nos per fer front a aquest moment. I per això, cal prendre des d'ara els contactes necessaris, preparar els estudis, fer els esforços capaços de reunir en el moment oportú tots aquells que entenen que cal bastir la força catalana d'esquerres per a traduir els programes i els documents sovint abundants, en realitats socials, econòmiques i polítiques.

Els socialistes catalans, sense cap perjudici de noms o de persones, faran el necessari per a dur a terme aquest objectiu, adquirint si és convenient els compromisos formals útils, que permetran de fer-hi front i de realitzar-lo en el moment oportú.

6. - ENTENDRE'S AMB ELS SOCIALISTES DE LA PENÍNSULA. EL COMITE DE COORDINACIÓ SOCIALISTA.

Tota aquesta perspectiva presuposa una política peninsular coherent. Els socialistes ens hem alçat sovint contra aquells que la refusen en nom d'un nacionalisme que, en realitat, defuig els problemes plantejats precisament a la nació catalana. El principal problema polític que avui tenen plantejades les generacions catalanes és el d'Espanya. Hem dit com creiem que devem enfocar-lo per fer-hi triomfar, plegats, la democràcia. Amb qui hem de fer-ho? La resposta és fàcil: amb els nostres autèntics aliats, els partits socialistes dels altres pobles hispànics que, amb dificultats s'han anat constituint i es van enfortint durant aquests anys difícils: el Partit Socialista Galleg que constitueix avui una realitat esperançadora, el socialisme basc que sabrà reunir les tradicions socialistes i les voluntats nacionalitàries — sobretot per nosaltres, catalans, l'Acció Socialista Valenciana avui ja capaç d'orientar el poble germà...

Durant tot aquest any el M.S. de C. ha estret els contactes i la coordinació socialista peninsular. En la tasca comuna, d'acció sindical obrera, d'orientació universitària, els socialistes de tot Espanya s'han conegut i han treballat plegats. Avui aquesta feina no és prou, cal ampliar-la i enfortir-la incorporant-hi els nuclis que van organitzant-se madrilenys, castellans, andalusos, basant naturalment l'entesa en uns acords precisos que afirmen la voluntat federativa que el socialisme ha proclamat sempre teòrica-

ment, però que ha de reposar sobre realitats concretes per arribar a ésser una realitat. Aquest treball, ja encetat, pot ésser dut a millors realitzacions. El Comitè de Coordinació Socialista respectant íntegrament l'independència dels partits que el constitueixen serà capaç de precisar conjuntament la política hispànica, que els socialistes defensarem plegats, oferint-la a tots els demòcrates espanyols per sortir de l'actual situació.

Diguem clarament que d'aquesta col·laboració nosaltres no exclouem a ningú. Creiem que deu centrar-se essencialment a l'Interior del país, car és a l'interior, i de l'interior que sorgiran les solucions i els camins del pervindre. D'una forma o altre les velles tradicions de l'exili socialista espanyol s'incorporaran a aquestes realitats d'avui i de demà. És important, en aquesta perspectiva, que en el seu recent congrés a l'exili els socialistes expatriats haguessin recordat que la Confederació de Repúbliques Socialistes Ibèriques constitueix un objectiu de l'acció socialista.

Això significa que el dia que l'incorporació es faci, el problema que ara senyalem no serà un obstacle infranquejable per ningú. La base de l'acció i de la renovació socialista als pobles de la península reposa però, com hem dit ja, en els propis partits d'aquests pobles capaços de trobar en la pròpia acció les solucions federatives que proposen en els seus programes.

7. - EUROPA, LES PERSPECTIVES INTERNACIONALES DEL SOCIALISME.

Al llarg d'aquest estudi ho hem vist per a nosaltres, i ara ho veiem per a tots: en la crisi política que travessen avui les forces democràtiques de diversos països de l'Europa Occidental, cal que els socialistes es decideixin a proposar uns instruments polítics de govern capaços de reformar-se i de conciliar l'eficàcia i l'estabilitat amb la democràcia, implantant així la justícia social en aquesta Europa que la reclama.

Els socialistes hem escollit. Som demòcrates, és a dir refusem la violència i la dictadura com a fórmules de govern i de transformació social i política. No hem renunciat gens a canviar les actuals estructures econòmiques i socials, però creiem que per a fer-ho, en l'Europa d'avui, cal proposar als pobles unes solucions capaços d'atreure'ls i de destruir els poders incontrolats d'unes minories que el règim neo-capitalista ha consolidat durant aquest any de post guerra que han vist, però, grans transformacions socials exigides pel moviment sindical des de sempre, i sovint arrancades per la pressió obrera: segureta social, drets sindicals, ple empleu, dret a l'ensenyament, millores del nivell de vida, etc., etc.

Al nostre país falta molt a fer en aquest sentit: el que s'ha fet durant la dictadura resta sovint verbal i deu en tot cas consolidar-se i ampliar-se com hem dit abans.

Ara bé: les dimensions actuals del nostre combat són europees i internacionals, és plegats amb els altres moviments obrers i democràtics d'Europa i del món que hem de reeixir el propi esforç. La gran empresa política del nostre temps és aquesta que reunirà en una gran estructura federativa els pobles del nostre continent, que aspiren a una vida millor, i que ja van trencant les fronteres dels estats del segle passat, tant en el terreny comercial, industrial o turístic.

La presència d'aquests pobles europeus serà eficaç si saben unir-se en una Europa renovada i socialment justa, capaç d'atreure els països de l'Est que s'emancipen lentament de les rèmores stalinistes.

Per a què fer? A fi de comptes el problema del nostre temps ja no és ni tan sols continental sino universal i consisteix — si es vol evitar el gran crim atòmic — en plantejar-se com donar el benestar als homes i dones del tercer món, d'aquesta Asia, Africa o Amèrica del Sur i Centre que atreuen i atreuran les inevitables solucions de violència si no es satisfan les seves exigències.

Només el socialisme té una resposta a aquests problemes. No és ni fàcil ni planera. Al contrari, topa amb tots els egoismes i amb tots els encrostaments individuals i col·lectius. Però la resposta existeix: es diu solidaritat obrera, es diu fraternitat i ha de ser capaç de trobar els mitjans de planificació econòmica i de govern universal que poden resoldre els problemes d'un món que és un per a tots els homes.

Amb aquesta conclusió diem que els socialistes catalans, de la mateixa manera que ho hem fet en el nostre propi país, reafirmem la nostra fidelitat als ideals europeus i internacionals que ens han ensenyat els nostres mestres i han nodrit sempre la nostra acció. Aquests ideals són més necessaris que mai per caminar amb pas segur pels camins de la llibertat, de la pau i de la justícia social.

Aquesta edició d'«Endavant» està gal·rabada enterament destinada a fer conèixer el document que fixa la posició dels socialistes catalans. La situació de crisi que descriu i explica tenia aquells mateixos dies una confirmació amb el canvi de govern: l'Opus Dei ha substituït l'Opus Dei, però el minúscul canvi marca un gran fracàs: el d'aquests tecnòcrates barrejats de monjo, que no refusen gens els grans negocis ni els beneficis exorbitants a condició de poder dissimular-los darrera algun paravent bancari.

Si bé és cert el grand desenvolupament industrial, l'agricultura no marxa, els preus dels queviures al nivell del consumidor puguen, l'inflació devora els pressupostos de les famílies modestes, el pla de «desarrollo» està amenaçat. Què hi farà el canvi dels ministres si no es canvien els mètodes de govern, la política anti-democràtica que no deixa ni expressar els anhels populars, les solucions possibles?

Una nova llei de premsa — diu el Sr. Fraga — ho permetrà d'ara endavant. Tot-hom que l'hagi llegit n'ha de dubtar, igual que nosaltres. Però en tot cas els desigs dels pobles, com els dels homes, s'expressen en actes. Els treballadors, els pagesos, la gent del poble que són els que han fet el «desarrollo» del país, treballant, treballant i esforçant-se en millorar llur existència, actuen, pensen, parlen, àdhuc quan no se'ls reconeixen aquests drets.

I aleshores la repressió cau damunt d'ells. Tres professors universitaris, també, n'han fet l'experiència: exclosos a vida de l'universitat. Dotzenes d'obrers continuen a les presons. A la de Barcelona, Carvajal, Pujol, Elhombre, Martínez, Valdenebro, Domenech, acusats de pertanyer a l'ASO de Catalunya. Què pretèn l'acusació? Diu que volien millorar el conveni col·lectiu metal·lúrgic i això és cert. Diu que volien sindicats obrers, premsa obrera lliure, tenir dret de vaga i segurament és cert també. No és el que volen i tenen tots els treballadors d'Europa? No és el que permet a aquests milions de treballadors-turistes que ens han visitat, repartir millor els «desarrollos» dels seus respectius països? Es contra això que actua la policia d'un govern que diu que vol entrar a Europa i que es «liberalitzat»?

En realitat la policia i el govern són hipòcrites i simplement diuen mentides en la seva acta d'acusació. Afirment que aquests treballadors volien «derribar mediante una acción revolucionaria y polí-

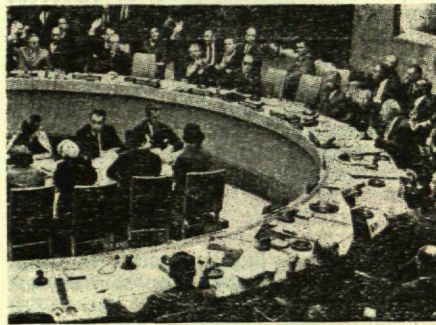
tica al Gobierno y derrocar al régimen planteando para ello una continua agitación laboral apoyados por la FIOM, la CIOSL y la CISC».

Que aquestes puixants organitzacions sindicals lliures, que els ministres espanyols festegen cada dia i conviden sense resultat, siguin acusades per la policia de Barcelona d'acció violenta, és grotesc. Que aquesta policia digui que «la agitación laboral» ha de derrocar el règim prova que el considera molt feble. Però, sobretot, diu mentides, repetim-ho. No trobarà ni una ratlla parlant d'acció violenta. En trobarà moltes parlant de drets obrers, de llibertat sindical, de dret de vaga, de millors salaris.

Es això el que canviarà el govern i derrocarà el règim? En tot cas l'anterior govern ja ha estat «derribado» pel propi Franco. I pel que fa al règim l'enderrocament el preparen els mateixos que varren crear-lo: els banquers, els militars, l'església, els falangistes. Són ells els que ara volen succeir-lo adaptant-se a les noves realitats socials, econòmiques i humanes, amb l'intenció, ben entès, d'escamotejar-les.

Però les realitats són tossudes. Els treballadors, el poble, són l'expressió d'aquestes realitats. Un dia la llibertat dels detinguts, proclamarà davant del món el triomf d'un pervindre democràtic per a Catalunya i per a tot Espanya.

NOTES INTERNACIONALS

GRECIA.

La lluita per la democràcia a Grècia, que en fou el bressol, passa per la redacció del palau reial. Als espanyols d'una certa edat no els pot estranyar aquesta situació. Els altres, si llegeixen l'història, troben en totes aquestes escissions i manobres que expliquen els diaris, el regust del propi país. Una bona part de la política espanyola al segle XIXe i al XXe fou similar a aquesta «política» - per dir-ho així - que menen avui, arrezerats a les grades del tron, els que intenten aixafar tota possibilitat democràtica i aguditzar la lluita política per conduir-la a una nova sortida dictatorial. Papandreu s'esforça en mantenir-se independent dels comunistes i no caure en el parany que li han preparat els reialistes. Però és ben difícil: poc a poc, jugant amb les ambicions personals i els vicis «caudillistes» (que Grècia coneix tan bé com Espanya) l'imposant força del Partit del Centre es va escrotonant...

El carrer intervé cada dia més en la lluita. Finalment, la polarització ha de ser un fet. Aquell dia, sens dubte, el palau haurà aconseguit els seus objectius i podrà lliurar la batalla: un altre general.

Ara que alguns somien en reis o reiets «demòcrates» a Espanya no és mala cosa aprendre la lliçó. La monarquia no tan sols no és una garantia de pacificació sinó que és tot el contrari. Tendeix a acumular càrregues passionals. Falseja els veritables problemes del país. Crea tensions i provoca la polarització entorn de problemes que no són els del nostre temps.

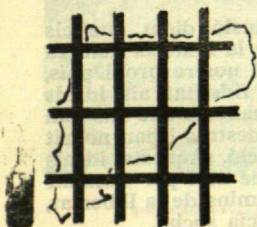
A Grècia, com a Espanya els grans problemes són econòmics, socials, de desenvolupament i de creació de riquesa, d'autèntica justícia social. A Espanya com a Grècia, una monarquia «democràtica» és quelcom de desconegut: des de l'any 1788 cap rei espanyol no ha nascut i mort en el palau reial. Tots han conegut a un moment o altre de la seva existència, l'exili, la guerra civil, el motí. Es una lliçó suficient?

Els esdeveniments de Grècia són allisonadors. Els nostres «conservadors» que saben tan poc conservar haurien d'aprendre-hi la valor d'un exemple que és preferible no repetir a casa nostra.

ALEMANYA.

Quan sortiran aquestes ratlles les eleccions alemanyes s'hauran ja celebrat. El Partit Socialista, que aquesta vegada té realment esperances de triomf pot aconseguir una victòria que li permetria sortir d'una situació d'oposició en la qual sen cremar inútilment les millors energies.

Segueix p. 6

La data de l'Onze de Setembre és de trista recordació pels catalans, però, l'amor a la pàtria, l'amor a la llibertat i la decisió íntima i profunda de lluitar fins aconseguir el triomf d'una i altra, segueixen vius en el cor de tots els catalans.